

Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν προσκυνημάτων τῆς Ἀγίας Γῆς, τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον παίζει πρωτεύοντα ρόλον. Ἡ σύστασίς του ἀνάγεται τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Συμφώνως πρὸς μαρτυρίας Ἀποστολικῶν συγγραφέων, πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων ἔγινε ὁ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, ὁ ὁποῖος ἐσυστηματοποίησε τὴν θεῖαν λατρείαν εἰς τὸ ὑπερῶν τῆς Ἀγίας Σιών, συνέταξε εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὴν πρώτην θεῖαν λειτουργίαν καὶ συνέβαλε σημαντικῶς εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Σύνοδον, ἥτις συνήλθε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα περὶ τὸ 50-51, ἡ ὁποία διεκήρυξε τὴν αὐτοτέλειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὴν ἐλευθερίαν του ἐκ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Ἡ καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων τὸ 70 μ.Χ. εἶχε τραγικὰς ἐπιπτώσεις. Τὸ 251 εἰς τὸν διωγμὸν τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τοῦ Δεκίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διωγμοὺς, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθησαν ἕως τὸ 313, ὁ Χριστιανισμὸς προσέφερε πλῆθος μαρτύρων.

Ἀπὸ τὸν 4ον αἰῶνα τὰ Ἱεροσόλυμα συγκεντρώνουν τὴν προσοχὴν τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐπανευρίσκει τὴν αἵγλην τῆς καὶ τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς μετὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Ἑλένην καὶ τὴν ἵδρυσιν μεγαλοπρεπῶν ναῶν εἰς τὰ Πανάγια προσκυνήματα.

Ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῶν ὑπολοίπων ἱερῶν κτισμάτων εἰς τὸν Γολγοθᾶν καὶ εἰς τὸ σημεῖον εὐρέσεως ἀναδεικνύουν τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς Παν-χριστιανικὸν κέντρον. Ἐνδιαφέρον ἔδειξε καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος, ὁ ὁποῖος μετὰ τοὺς νικηφόρους πολέμους τοῦ ἑξεδίωξε τοὺς Πέρσας, ὕψωσε τὸν Τίμιον σταυρὸν καὶ προχώρησε εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν ἱερῶν κτισμάτων. Περίφημος εἶναι ἡ θεολογικὴ διδασκαλία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Τὸ 1099 οἱ Σταυροφόροι εἰσέρχονται εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ. Οἱ Ἕλληνες μοναχοὶ παραγκωνίζονται. Τὸν 14ον αἰῶνα Φραγκισκανοὶ κατορθώνουν νὰ διεισδύσουν εἰς τὰ προσκυνήματα. Ἡ παρακμὴ τοῦ Βυζαντίου καὶ ἡ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν τὸ 1453 δυσχεραίνει περισσότερο τὴν θέσιν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Ἡ ἔντασις τοῦ ἀγῶνος ἐκόπασεν εἰς τὸ μέσον τοῦ 19ου αἰῶνος μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς «Συνθήκης τῶν προσκυνημάτων» Status Quo.

Ὅλον τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνος, τὸ Πατριαρχεῖον εἰσῆλθε εἰς μίαν λαμπρὰν περίοδον ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀναγεννήσεως. Ὅλος ὁ ὀρθόδοξος χριστιανικὸς κόσμος μετὰ ἐπικεφαλῆς τὸ ἐλεύθερον πλέον Ἑλληνικὸν Κράτος συνέβαλε μετὰ δωρεὰς καὶ πολλαπλὰς χρηματικὰς βοηθείας εἰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα τῆς ἀναδημιουργίας. Ἐξάλλου μοναχοὶ καὶ δωρηταί, μέλη τοῦ Πατριαρχείου, ἠγόρασαν ἐκτάσεις, ἔκτισαν ἑκκλησίας, ἀνηκαίνισαν καὶ ἐπανίδρυσαν τὰ ἐρειπωμένα μοναστήρια, δημιουργοῦντες ἔτσι τὴν ἀπαραίτητον οἰκονομικὴν βάσιν διὰ τὴν ὑπόστασιν τοῦ Πατριαρχείου. Σήμερον μετὰ τὰς εὐθύνas, τὴν μακρόχρονον ἱστορίαν

του καὶ τὴν τεραστίαν κληρονομίαν του ὑψώνεται φωτεινὸν καὶ ὑπερήφανον εἰς ὅλον τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, γνωρίζον πῶς πρέπει νὰ συνεχίσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον τὸν ἱερὸν προορισμὸν του.